

*Załącznik nr 3
do „Założeń merytorycznych i organizacyjnych
opracowania - Informacji o działalności IOS w 2009 r.”*

PRZECIWDZIAŁANIE POWAŻNYM AWARIOM

1. Rejestr zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, zwany dalej rejestrem potencjalnych sprawców poważnych awarii

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. rejestr zakładów, potencjalnych sprawców poważnych awarii obejmował **14** zakładów, w tym:

- **4** zakłady zakwalifikowane do grupy o dużym ryzyku (ZDR),
- **4** zakłady zakwalifikowane do grupy o zwiększonym ryzyku (ZZR),
- **6** pozostałych zakładów mogących spowodować poważne awarie.

Tabela 1 Liczba zakładów w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii*

Województwo	Stan na dzień 31.12.2008 r.			Stan na dzień 31.12.2009 r.		
	wszystkie zakłady w tym :			wszystkie zakłady w tym :		
	ZDR	ZZR	pozostałe	ZDR	ZZR	pozostałe
1	2	3	4	5	6	7
lubuskie	4	3	5	4	4	6

ZDR – zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych

ZZR – zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych

Pozostałe - zakłady mogące spowodować poważne awarie

W porównaniu do stanu na koniec 2008 r. ogólna liczba zakładów mogących spowodować poważne awarie zwiększyła się o 2 jednostki.

W poszczególnych grupach zakładów

- o 0 zakładów zwiększyła się/ zmniejszyła liczba zakładów o dużym ryzyku;
- o 1 zakład zwiększyła się liczba zakładów o zwiększonym ryzyku;
- o 1 zakład zwiększyła się liczba tzw. zakładów pozostałych.

Szczegółowe zmiany w poszczególnych grupach zakładów w 2009 r. przedstawiają się następująco:

ZDR

a) Wykaz zakładów wprowadzonych do rejestru ZDR

Do rejestru ZDR woj. lubuskiego w 2009 r. nie wprowadzono nowych zakładów.

b) Wykaz zakładów skreślonych z rejestru ZDR

Z rejestru ZDR woj. lubuskiego w 2009 r. nie skreślono żadnego zakładu.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

ZZR

a) Wykaz zakładów wprowadzonych do rejestru ZZR.

W 2009 r. do rejestru ZZR wprowadzono Zakład Bama Polska Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp. Bama Polska Sp. z o.o. jest istniejącym zakładem produkującym wkładki do butów i dezodoranty do obuwia. Podstawą zgłoszenia zakładu jako ZZR jest posiadanie na stanie magazynowym substancji niebezpiecznych, tj. gazy wybuchowe i palne (propan, butan i izobutan) stanowiących surowiec do produkcji dezodorantów. Maksymalna zdolność magazynowa wynosi 149904 kg gazów palnych: propanu, butanu i izobutanu.

Drugim dopisanym zakładem do rejestru ZZR jest Baza Paliw Płynnych Przedsiębiorstwa Wielobranżowego APEXIM w Mirostowicach Dolnych. Baza Paliw Płynnych w Mirostowicach Dolnych jest nowym magazynem paliw płynnych w województwie lubuskim, którego zdolność magazynowa dla I etapu eksploatacji wynosić będzie ok. 20000 m³ benzyn silnikowych, a w układzie docelowym - 40 000 m³. Zgłoszenie jest wynikiem zakończenia I etapu realizacji inwestycji.

b) Wykaz zakładów skreślonych z rejestru ZZR.

W 2009 r. z rejestru ZZR skreślono Zakład Energoelektryczny „ENERGO-STIL” Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp. w związku ze zmniejszeniem posiadanej ilości amoniaku w instalacji chłodniczej do wartości progowej dla ZZR.

Zakłady POZOSTAŁE

a) Wykaz zakładów wprowadzonych do rejestru zakładów pozostałych.

W 2009 r. do rejestru zakładów pozostałych wprowadzono Zakład Energoelektryczny „ENERGO-STIL” Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp., wykreślony wcześniej z grupy ZZR.

b) Wykaz zakładów skreślonych z rejestru zakładów pozostałych.

Z rejestru zakładów pozostałych woj. lubuskiego w 2009 r. nie skreślono żadnego zakładu.

Tabela 2. Wykaz złożonej i zaktualizowanej przez ZDR i ZZR w 2009 roku dokumentacji dotyczących poważnych awarii

Województwo	Liczba ZDR	Liczba ZZR	Łącznie w 2009 roku	Dokumentacja				
				zgłoszenie	PZA	ROB	WPOR	ZPOR
				złożone/ aktualiz.	złożone/ aktualiz.	złożone/ aktualiz.	złożone/ aktualiz.	złożone/ aktualiz.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
lubuskie	4	4	8	8/0	8/1	4/1	4/0	2/0

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

PZA – program zapobiegania awariom

ROB – raport o bezpieczeństwie

WPOR – wewnętrzny plan operacyjno ratowniczy

ZPOR – zewnętrzny plan operacyjno ratowniczy

Dokumentacja* złożona – należy wyszczególnić wszystkie zakłady, które posiadają dokumentację zatwierdzoną (aktualną) przez organy właściwe tj. dokonały zgłoszenia, opracowały PZA, ROB, WPOR, posiadają ZPOR.

Dokumentacja* aktualizowana (w 2009 r.) – należy wyszczególnić zakłady, które ze względu na zmiany w 2009 r., zgodnie z art. 257 i 258 POŚ dokonały aktualizacji dokumentacji tj. zgłoszenia, PZA, ROB, WPOR, ZPOR.

W 2009 r. oficjalnego zgłoszenia wraz z przedłożeniem PZA dokonał Zakład Bama Polska Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp. Zakład ten został wpisany do rejestru ZZR woj. lubuskiego. W 2009 r. aktualizacji PZA dokonała Rozlewnia Gazu Płynnego ORLEN GAZ Sp. z o.o. w Krośnie Odrzańskim. Aktualizacji dokumentów dokonano w związku z dokonaną rozbudową rozlewni w minionych latach. Ponadto ROCKWOOL POLSKA Sp. z o.o. w Cigacicach w 2009 r. po przeprowadzeniu analizy zgodnie z art. 256 ustawy POŚ zaktualizował posiadany raport o bezpieczeństwie. Zmieniony, zaktualizowany raport o bezpieczeństwie został przyjęty i zatwierdzony przez Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Gorzowie Wlkp.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. wszystkie zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku posiadają wymaganą prawem dokumentację w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.

Spośród 4 zakładów o dużym ryzyku:

- 4 stanowią zakłady zgłoszone na podstawie substancji indywidualnych z tabeli 1 Rozporządzenia MG w sprawie klasyfikacji;
  - w tym:
    - 2 zakłady posiadające substancje wg poz. 18 w tabeli 1,
    - 1 zakład posiadający substancje wg poz. 14 i 22 w tabeli 1,
    - 1 zakład posiadający substancje wg poz. 14 w tabeli 1.

Podobna analiza dla 4 zakładów o zwiększonym ryzyku przedstawia się następująco:

- 4 stanowią zakłady zgłoszone na podstawie substancji indywidualnych z tabeli 1 Rozporządzenia MG w sprawie klasyfikacji;
  - w tym:
    - 2 zakłady posiadające substancje wg poz. 18 tabeli 1,

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

- 2 zakłady posiadające substancje wg poz. 34 tabeli 1.

Wszystkie zakłady dużego ryzyka z terenu woj. lubuskiego (4) przedstawiły do 31 stycznia 2010 r. informację o substancjach niebezpiecznych wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. (art. 263 Poś).

Spośród 4 zakładów dużego ryzyka z terenu woj. lubuskiego, zarejestrowanych do dnia 31 grudnia 2006 r., 3 powiadomiły o przeprowadzeniu analizy wewnętrznego planu operacyjno – ratowniczego (art. 261 ust. 4)

(proszę wymienić zakłady, które nie powiadomiły o przeprowadzeniu analizy wewnętrznego planu operacyjno – ratowniczego)

Shell Gas Polska Sp. z o.o. Rozlewnia Gazu w Nowej Niedrzwicy nie powiadomiła o przeprowadzeniu analizy wewnętrznego planu operacyjno – ratowniczego. Należy zaznaczyć, że procedury bezpieczeństwa w zakładzie tym są określone w sposób bardziej rygorystyczny niż to wynika z mocy prawa i zakład na bieżąco analizuje wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy i modyfikuje go w zależności od wniosków płynących z przeprowadzanych comiesięcznie ćwiczeń grupy ratownictwa chemicznego.

2. Kontrole IOS w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom

2.1. Kontrole potencjalnych sprawców poważnych awarii

Na zaplanowane 6 kontroli (100 % w odniesieniu do 2008 r.) w zakładach mogących potencjalnie spowodować poważne awarie wykonano 6 kontroli.

W tym:

- 4 kontroli zakładów o dużym ryzyku (ZDR);
- 2 kontroli zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR);
- 0 kontroli pozostałych zakładów.

Tabela 3. Liczba kontroli w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom*

Województwo	Potencjalni sprawcy PA				Potencjalni sprawcy PA				Nadzór z tytułu ustawy o subst. chem plan/wyk	Transport
	planowane				wykonane					
	ZDR	ZZR	pozostałe	Razem	ZDR	ZZR	pozostałe	Razem		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
lubuskie	4	2	0	6	4	2	0	6	1/1	4

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Łącznie w 2009 roku wykonano 6 kontroli w ZDR i ZZR, tj. zakładach objętych Dyrektywą Rady 96/82/WE w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi, tzw. zakładach SEVESO. Wszystkie ZDR i ZZR kontrolowane są zgodnie z ustawowym obowiązkiem tj. co najmniej raz w roku ZDR oraz raz na dwa lata ZZR.

W 2009 r. nie prowadzono kontroli w zakładach „pozostałych” objętych rejestrem, które posiadają mniejsze ilości substancji niebezpiecznych niż zakłady zwiększonego ryzyka, jednak też mogące spowodować poważną awarię.

W ramach kontroli zakładów w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom, przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i preparatach chemicznych.

Wykonana kontrola dotyczyła w szczególności :

- sposobu magazynowania substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładzie,
- prawidłowości sporządzenia kart charakterystyki substancji niebezpiecznej w zakresie postępowania w przypadku uwolnienia substancji,
- prawidłowości sporządzenia kart charakterystyki substancji niebezpiecznej w zakresie postępowania z odpadami powstałymi podczas zwalczania skutków niekontrolowanego wycieku substancji.

W 2009 r. inspektorzy IOŚ uczestniczyli w 4 kontrolach transportu drogowego materiałów niebezpiecznych, organizowanych przez inne organy Policję, Służby Celne, Inspekcję Transportu Drogowego i Straż Graniczną. W 2009 r. przeprowadzono dwie kontrole wspólne w dwóch zespołach kontrolnych w rejonie byłych przejść granicznych Olszyna i Świecko.

Ponadto w 2009 r. przeprowadzono 15 kontroli w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom w zakładach spoza rejestru potencjalnych sprawców poważnych awarii, w tym 14 stacji paliw płynnych oraz Zakład Cynkowania w Starym Kurowie. Dotyczyły one w szczególności:

- warunków magazynowania i dystrybucji produktów naftowych,
- wyposażenia instalacji stacji paliw w systemy hermetyzacji,
- sposobu zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego w miejscach magazynowania substancji niebezpiecznej,
- sposobu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi będącym następstwem prowadzonej działalności,
- uregulowań formalno-prawnych prowadzonej działalności.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Łącznie w 2009 r. przeprowadzono 26 kontroli (w 2008 r. -15 kontroli), w tym:

- 6 kontroli potencjalnych sprawców PA,
- 1 kontrola substancji i preparatów,
- 4 kontrole transport materiałów niebezpiecznych,
- 15 kontroli innych zakładów spoza rejestru PA.

2.2 Postępowanie pokontrolne

Tabela 4. Liczba zarządzeń pokontrolnych w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom

Ip.	Województwo	Liczba zarządzeń					Wykonane /w trakcie realizacji	Niewykonane
		ZDR	ZZR	pozostałe	Z tytułu ustawy o subst. chem.	Ogółem (2+3+4+5)		
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	lubuskie	3	1	0	0	4	1/3	0

Ogółem w wyniku działań kontrolnych wydano 4 zarządzenia, w tym:

- 3 zarządzenia pokontrolne w zakładach o dużym ryzyku,
- 1 zarządzenie w zakładach o zwiększonym ryzyku,
- 0 zarządzeń w pozostałych zakładach,

Nie wydawano zarządzeń z tytułu realizacji ustawy o substancjach i preparatach chemicznych.

Tabela 5. Postępowanie pokontrolne w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom

Województwo	Lp.	Postępowanie pokontrolne	ZDR	ZZR	pozostałe	Z tytułu ustawy o subst. chem	Trans - port
1	2	3	4	5	6	7	8
lubuskie	1.	Liczba wydanych decyzji	0	0	0	0	0
	2.	Wstrzymanie ruchu instalacji	0	0	0	0	0
	3.	Liczba zarządzeń pokontrolnych	3	1	0	0	0
	4.	Liczba postanowień wstrzymujących oddanie inwestycji	0	0	0	0	0
	5.	Liczba wniosków do organów ścigania*	0	0	0	0	0
	6.	Pouczenie	1	1	0	1	2
	7.	Mandat	0	0	0	0	0
	8.	Kara pieniężna	0	0	0	0	0
	9.	Liczba wystąpień do: a) PSP, b) innych organów kontroli, c) organów administracji publicznej	0	0	0	0	0

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono następujące przypadki naruszenia przepisów (jakie i w jakich zakładach):

- braku oceny programu zapobiegania awariom z punktu widzenia jego aktualności i skuteczności po dokonanych zmianach organizacyjno-ruchowych w zakładzie (art. 252 ust. 2 pkt. 8 ustawy Poś); niedopełnienie stwierdzono w Rozlewni Gazu w Żaganiu,
- niedopełnienie obowiązku przekazania Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej niezbędnych danych do zaktualizowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego (art. 261 ust. 1 pkt. 1 ustawy Poś); uchybienie stwierdzono w Zakładach KRONOPOL w Żarach oraz w Rozlewni Gazu w Krośnie Odrz.,
- brak spójności w prowadzonej dokumentacji formalno-prawnej dotyczącej funkcjonowania zakładu dużego ryzyka; uchybienie stwierdzono w ROCKWOOL Polska Sp. z o.o.

W następstwie stwierdzonych uchybień, poza wydanymi zarządzeniami pokontrolnymi, nie kierowano wniosków o podjęcie działań do innych organów kontrolnych i organów administracji publicznej.

Realizacja zarządzeń:

- zrealizowano 1 zarządzenie, w tym:
  - w ZDR 0 zarządzeń,
  - w ZZR 1 zarządzenie,
  - w pozostałych 0 zarządzeń
- w trakcie realizacji są 3 zarządzenia.

Przyczyny niezrealizowania zarządzeń:

Podstawową przyczyną niezrealizowania obowiązków do końca 2009 r. było wyznaczenie terminu ich realizacji na dzień 28 lutego 2010 r.

W trakcie wykonanych kontroli na podstawie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych nie stwierdzono uchybień i naruszeń prawa.

Podczas prowadzonych kontroli stwierdzono dalszą znaczącą poprawę w zakresie stanu technicznego eksploatowanych instalacji oraz stosowania nowoczesnych systemów monitorowania procesów technologicznych stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii. Wiodącym zakładem w woj. lubuskim w zakresie wprowadzania nowoczesnych systemów kontrolno-pomiarowych i zabezpieczających jest Zakład Kronopol w Żarach.

2.3 Współpraca z innymi organami kontroli

W sprawach zwalczania poważnych awarii WIOŚ w Zielonej Górze współdziałał z Państwową Strażą Pożarną, organami administracji rządowej i samorządowej, Policją, Państwową Inspekcją Sanitarną, Inspekcją Transportu Drogowego, organami Nadzoru Budowlanego.

Formy współpracy z w/w instytucjami i jednostkami kontrolnymi były następujące.

W dniach 8-10 września 2009 roku na terenie powiatu słuwickiego odbyły się międzynarodowe warsztaty szkoleniowe oraz ćwiczenia z zakresu przeciwdziałania i usuwania skutków zdarzeń o zasięgu transgranicznym, zorganizowane przez Państwową Straż Pożarną i Inspekcję Ochrony Środowiska. Współpraca WIOŚ z PSP w trakcie tych ćwiczeń polegała na uczestnictwie w pracach sztabu kryzysowego, dowodzonego przez Komendanta Powiatowego PSP w Słubicach oraz wspólnym poborze prób wody z rzeki Odry do badań monitoringowych.

Ponadto współpraca ze Państwową Strażą Pożarną realizowana jest w ramach corocznych wspólnie przeprowadzanych kontroli, co wynika m.in. z realizacji porozumienia zawartego pomiędzy Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska a Komendantem Wojewódzkim PSP z dnia 2 grudnia 2002 r. Raz do roku odbywają się spotkania podsumowujące współpracę.

Współpraca ze Strażą Graniczną polegała na wymianie doświadczeń w zakresie awarii i innych tzw. miejscowych zdarzeń, w tym na szkoleniu pracowników Straży Granicznej w zakresie przeciwdziałania transgranicznemu przemieszczaniu odpadów oraz w zakresie transportu materiałów niebezpiecznych, jak również na wspólnym uczestnictwie w kontrolach przemieszczania odpadów i przewozów materiałów niebezpiecznych.

Współpraca z innymi organami prowadzona była na bieżąco – w zależności od doraźnych potrzeb.

2.3 Kontrole mogilników

Wszystkie istniejące na terenie województwa lubuskiego mogilniki zostały ostatecznie zlikwidowane w latach 2001-2002.

W 2009 r. WIOŚ nie prowadził kontroli mogilników i nie wydawał zarządzeń pokontrolnych w tym zakresie.

3. Zdarzenia o znamionach poważnych awarii.

3.1. Występowanie zdarzeń

W roku 2009 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz jego Delegatura w Gorzowie Wlkp. zarejestrowały informacje o wystąpieniu 2 zdarzeń.

Szczegółowy wykaz zdarzeń zawiera tabela 8:

Tabela 8. Wykaz zdarzeń o znamionach poważnych awarii, które wystąpiły w 2009 r.

Lp.	Indeks z programu Ekoawarie	Data	Miejsce	Czy spełnia kryteria RMŚ* (Tak/Nie; podać paragraf)	Czy organ prowadzący akcję ratowniczą przekazał informację w trybie RMŚ* (Tak/Nie; podać nazwę organu)
1	2	3	4	5	6
1	081-2009-001	28 marca 2009 r.	Kozuchów	Nie	Nie
2	081-2009-002	7 grudnia 2009 r.	Odra (odcinek środkowy)	Nie	Nie

*Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30.12.2002r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Ze względu na miejsce powstania zdarzeń ich liczbę w 2009 r. podano w tabeli 9

Tabela 9. Liczba zdarzeń o znamionach poważnych awarii w zależności od miejsca wystąpienia

Miejsce zdarzenia	Liczba	Indeks z programu Ekoawarie
ZAKŁADY (ogółem), w tym:	0	
• ZDR	0	
• ZZR	0	
• POZOSTAŁE	0	
• INNE, NIE UWZGLĘDNIONE W POWYŻSZYCH GRUPACH (nie objęte rejestrem). Spływ zanieczyszczeń tłuszczowych do rzeki Kozuskiej poprzez kanalizację miejską	1	081-2009-001
TRANSPORT (ogółem), w tym	0	
• drogowy	0	
• kolejowy	0	
• rurociągowy	0	
• wodny	0	
INNE (określić jakie) Spływ zanieczyszczeń z województwa dolnośląskiego, awaria oczyszczalni ścieków we Wrocławiu	1	081-2009-002

Tabela 10 Liczba zdarzeń z uwzględnieniem klasyfikacji materiałów niebezpiecznych, w zakresie międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych

Klasa	Opis	Liczba zdarzeń	Indeks z programu Ekoawarie
Klasa 1	Materiały i przedmioty wybuchowe	0	
Klasa 2	Gazy	0	
Klasa 3	Materiały ciekłe zapalne	0	
Klasa 4.1	Materiały stałe zapalne	0	
Klasa 4.2	Materiały samozapalne	0	

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Klasa 4.3	Materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne	0	
Klasa 5.1	Materiały utleniające	0	
Klasa 5.2	Nadtlenki organiczne	0	
Klasa 6.1	Materiały trujące	0	
Klasa 6.2	Materiały zakaźne	0	
Klasa 8	Materiały żrące	0	
Klasa 9	Różne materiały i przedmioty niebezpieczne	2	081-2009-001, 081-2009-002

3.2. Przyczyny występowania poważnych awarii

Podstawową przyczyną zgłoszonych zdarzeń był świadomy bądź nieświadomy czynnik działań ludzkich tj. w przypadku zanieczyszczenia rzeki Kozuskiej zrzut substancji o charakterze tłuszczów, smarów lub olejów smarowych powodujących wzrost ekstraktu eterowego. Sprawca zanieczyszczenia nie został ustalony. W przypadku zanieczyszczenia wód środkowego odcinka rzeki Odry przyczyną był spływ zanieczyszczeń uwolnionych w związku z awarią na oczyszczalni ścieków we Wrocławiu.

Tabela 11. Analiza zdarzeń o znamionach poważnych awarii z uwzględnieniem zanieczyszczonych elementów środowiska

L.p.	Miejsce zdarzenia	Liczba zdarzeń	Liczba pobranych prób ogółem	Liczba pobranych prób/liczba stwierdzonych przekroczeń		
				Powietrze	woda	grunt
1	2	3	4	5	6	7
1	Zakłady					
a	ZDR					
b	ZZR					
c	Zakłady pozostałe	2	18		/1, 11/0	
d	Zakłady nie wymienione w poz. 1-3					
2	Transport					
a	drogowy					
b	kolejowy					
c	wodny					
d	rurociągowy					
3	Inne (wyżej nie wymienione, określić jakie)					

Tab. 12. Liczba zdarzeń z poborem prób (ogółem)

Indeks z programu Ekoawarie	Liczba pobranych prób	Liczba stwierdzonych przekroczeń
081-2009-001	7	1
081-2009-002	11	0

3.3. Przykłady poważnych awarii, mających miejsce w 2009 r.

3.3.1	Zakłady zaliczone do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (dla wszystkich ZDR):
	W województwie lubuskim nie wystąpiły przypadki poważnych awarii w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia awarii
3.3.2	Zakłady zaliczone do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (dla wszystkich ZZR):
	W województwie lubuskim nie wystąpiły przypadki poważnych awarii w zakładach o zwiększonym ryzyku poważnej awarii
3.3.3	Pozostałe zakłady:
	W województwie lubuskim nie wystąpiły przypadki poważnych awarii w pozostałych zakładach stanowiących potencjalne źródło poważnych awarii
3.3.4	Inne zakłady: Odnotowane przypadki zdarzeń o znamionach poważnych awarii dotyczą niekontrolowanego spływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych. W pierwszym przypadku doszło do zanieczyszczenia rzeki Kozuszej, gdzie na jej odpływie do odbiornika wyższego rzędu występowało przekroczenie dopuszczalnego poziomu ekstraktu eterowego. Do uwolnienia zanieczyszczenia doszło podczas nawałnych opadów deszczu. W następnym dniu wody rzeki powróciły do pierwotnego stanu czystości. Część zanieczyszczeń udało się zatrzymać na zaporze sorpcyjnej. W drugim przypadku przyczyną zanieczyszczenia wód powierzchniowych środkowego odcinka Odry był spływ zanieczyszczeń uwolnionych z systemu kanalizacji miasta Wrocławia. Z analizy uzyskanych wyników badań prowadzonych w ramach monitoringu wód rzeki Odry wynika, że wystąpiły nieznaczne ich wahania, które nie wpłynęły na zmianę dotychczasowej oceny stanu jakości wód rzeki Odry.
3.3.5	Transport: W województwie lubuskim nie wystąpiły przypadki poważnych awarii w transporcie.

3.4. Nadzór nad usuwaniem skutków
Tabela 13. Liczba zdarzeń o znamionach poważnych awarii według rodzajów

Lp.	Rodzaj zdarzenia	Liczba zdarzeń ogółem ² (suma kolumny 4 i 5)	w tym:	
			Liczba poważnych awarii ¹	Liczba zdarzeń o znamionach PA (różnica kolumny 3 i 4)
1	2	3	4	5
1	EMISJA (w tym WYCIEK)	2	0	2
2	POŻAR			
3	EKSPLOZJA			
4	INNE (określić jakie)			
5	OGÓLEM (suma wierszy 1 – 4)	2	0	2

¹ – Poważne awarie spełniające kryteria Rozporządzenia MŚ

² – Liczba taka sama jak wykazana w pierwszym zdaniu w pkt. 3.1.

Tabela 14. Liczba zdarzeń o znamionach poważnych awarii z uwzględnieniem ich skutków

Lp.	Skutki zdarzenia ³	Liczba zdarzeń ogółem ² (suma kolumny 4 i 5)	w tym:	
			Liczba poważnych awarii ¹	Liczba zdarzeń o znamionach PA (różnica kolumny 3 i 4)
1	2	3	4	5
	<ul style="list-style-type: none"> • Uwolnienie substancji do wód podziemnych • Uwolnienie substancji do wód powierzchniowych • Uwolnienie substancji do gruntu • Uwolnienie substancji do powietrza • Skutki dla zdrowia i życia ludzi • Skutki transgraniczne • inne (określić jakie) 	2	0	2

¹ – Poważne awarie spełniające kryteria Rozporządzenia MŚ

² – Liczba taka sama jak wykazana w pierwszym zdaniu w pkt. 3.1.

³ – Jeśli zdarzenie powoduje więcej niż 1 skutek, opisać poza tabelą

3.4.1. Postępowanie kontrolne

Tabela 15. Prowadzenie nadzoru nad usuwaniem skutków zdarzeń o znamionach poważnych awarii

Liczba zdarzeń ²	L.p.	Postępowanie pokontrolne		Indeks z programu Ekoawarie
1	2	3	4	5
	1	Liczba kontroli	0	
	2	Liczba zarządzeń pokontrolnych / liczba obowiązków	0	
		liczba obowiązków zrealizowanych	0	
		liczba obowiązków niezrealizowanych (podać przyczyny)	0	
		liczba obowiązków do realizacji po 31.12.2009 r.	0	
	3	Liczba wydanych decyzji	0	
	4	Liczba mandatów	0	
	5 ³	Liczba wniosków do organów ścigania	0	
	6	Liczba wizji lokalnych	4	081-2009-002
	7	Liczba wystąpień do:	0	
		a/ PSP	0	
		b/innych organów kontroli	0	

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

		c/ organ właściwy w sprawie rekultywacji gruntu	0	
		d/ innych organów administracji publicznej (podać jakich) Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego	5	081-2009-002
	8	Inne działania (określić jakie) Za pośrednictwem CZK w ramach MKOO o zdarzeniu powiadomiono stronę niemiecką	3	081-2009-002

² – Liczba taka sama jak wykazana w pierwszym zdaniu w pkt. 3.1.

³ – opisać poza tabelą (podać datę, miejsce zdarzenia) :

- liczba spraw zakończonych,
- spraw w trakcie,
- umorzonych – podać uzasadnienie,
- w ilu odmówiono wszczęcia postępowania – podać uzasadnienie

3.4.2. Działania organów Inspekcji Ochrony Środowiska w przypadku wystąpienia poważnej awarii w 2009 r.

Działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w przypadku wystąpienia poważnej awarii są następujące.

W przypadku wystąpienia poważnej awarii WIOŚ w Zielonej Górze realizuje określone procedury zgodnie ze „Szczegółowymi Zasadami Postępowania...” określonymi przez GIOŚ we wrześniu 2007 roku oraz z Zarządzeniem wewnętrznym nr 16/2009 Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. Zgodnie z nimi tygodniowe dyżury w zakresie poważnych awarii pełnią wyznaczeni inspektorzy Wydziału i Działu Inspekcji WIOŚ. Czas pełnienia dyżuru w dniu roboczym, rozpoczyna się o godzinie 15³⁰, trwa do godziny 20³⁰ i ma charakter dyżuru domowego telefonicznego (służbowy telefon komórkowy). Czas pełnienia dyżuru w sobotę rozpoczyna się o godzinie 7³⁰ i trwa do godziny 20³⁰; zaś niedziele i święta są dniami bez dyżuru. W dni robocze, w godzinach pracy od 7³⁰ do 15³⁰ zadania z zakresu poważnych awarii wykonują inspektorzy Wydziału i Działu Inspekcji w ramach obowiązującej ich umowy o pracę.

Inspektor Dyżurny wyposażony jest w kontaktowy telefon komórkowy, którego numer znany jest wszystkim zainteresowanym służbom ratowniczym oraz dostęp do środka transportu i do niezbędnego sprzętu do poboru prób. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość wykorzystania do celów służbowych samochodów prywatnych – po uzgodnieniu z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, jego Zastępcą lub Kierownikiem Delegatury.

Do zadań dyżurnego należy:

1. Przyjmowanie od właściwych służb napływających zgłoszeń telefonicznych o wystąpieniu poważnej awarii oraz innych zdarzeniach o znamionach poważnych awarii.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

2. Wypełnienie druku wstępnego zgłoszenia poważnej awarii i przekazanie go inspektorowi ds. poważnych awarii.
3. Sprawdzenie wiarygodności przyjętego zgłoszenia we współdziałaniu z:
  - oficerem dyżurnym Komendy Wojewódzkiej/Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej,
  - służbami dyżurnymi Wojewody Lubuskiego,
  - organami administracji samorządowej,
  - oficerem dyżurnym Komendy Wojewódzkiej/Powiatowej Policji.
4. Powiadomienie o fakcie wystąpienia poważnej awarii (zdarzenia o znamionach poważnej awarii) Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, ewentualnie jego Zastępcy) lub Kierownika Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp.
5. Podjęcie działań zgodnie z decyzją Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, jego Zastępcy lub Kierownika Delegatury w Gorzowie Wlkp., w ramach „Szczegółowych zasad postępowania inspektorów IOŚ w przypadku wystąpienia poważnej awarii oraz zasady ich współdziałania z innymi organami administracji publicznej”, jak również zgodnie z Wytycznymi postępowania dyżurnych WIOŚ np.:
  - przeprowadzenie rozeznania sytuacyjnego na miejscu zdarzenia,
  - współdziałanie z kierującym akcją ratowniczą,
  - proponowanie zakresu niezbędnych działań z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska,
  - wskazanie miejsc poboru prób itd.
6. Powiadomienie (telefonicznie i w formie notatki służbowej) Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (jego Zastępcy) lub Kierownika Delegatury w Gorzowie Wlkp. o działaniach podjętych przez służby i instytucje właściwe do usuwania skutków poważnych awarii oraz o ewentualnych skutkach zdarzenia dla środowiska.
7. Sporządzenie (po zakończeniu tygodniowego dyżuru) adnotacji w dzienniku dyżurów opisującej przebieg dyżuru oraz przekazanie teczki dyżuru i posiadanego sprzętu inspektorowi ds. poważnych awarii.

3.4.3. Nadzór organów Inspekcji Ochrony Środowiska nad wszystkimi zdarzeniami, które wystąpiły przed 2009 r.

Nadzór nad zdarzeniami, które miały miejsce przed 2009 r. został zakończony. Pozyskane i zebrane w bazach danych informacje z zakresu powstawania zdarzeń, zwalczania i usuwania ich skutków służą jako studialny i szkoleniowy i są wykorzystywane przez instytucje woje-

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

wódzkie oraz ośrodki naukowe. Dane te udostępniano między innymi Instytutowi Ochrony Środowiska realizującemu projekty RIEVER SHIELD i CIVILARCH w województwie lubuskim.

4. Prace badawczo-wdrożeniowe, analizy i ekspertyzy dotyczące poważnych awarii

WIOŚ nie prowadził w 2009 r. prac badawczo-wdrożeniowych, analiz i ekspertyz dotyczących poważnych awarii.

W dniu 8 lipca br. w Gorzowie Wielkopolskim odbyło się zorganizowane przez Instytut Ochrony Środowiska i Lubuski Urząd Wojewódzki we współpracy z Lubuską Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej i Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska seminarium inauguracyjne realizację projektu CIVILARCH w województwie lubuskim.

Celem europejskiego projektu CIVILARCH jest zwiększenie poziomu gotowości modułów ochrony ludności w zakresie reagowania w sytuacjach kryzysowych, spowodowanych awaryjnym zanieczyszczeniem rzek w wyniku uwolnień substancji chemicznych oraz poprawa skuteczności podejmowanych działań.

Projekt CIVILARCH realizowany jest od 1 października 2008 r. do 30 września 2010 roku i obejmuje wybrane rejony Grecji, Polski, Węgier i Bułgarii. Finansowany jest w przeważającej części ze środków wspólnotowego Instrumentu Finansowania Ochrony Ludności.

Polską część projektu wdrażaną w województwie lubuskim – w dorzeczu Odry – koordynuje Instytut Ochrony Środowiska. Projekt CIVILARCH realizowany jest w Polsce pod honorowym patronatem Wojewody Lubuskiego.

W seminarium, w czasie którego obradom współprzewodniczył Z-ca Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, wzięli między innymi udział przedstawiciele Wydziału i Działu Inspekcji WIOŚ w Zielonej Górze.

5. Szkolenia w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom

5.1. Szkolenia organizowane przez WIOŚ

W 2009 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze nie organizował szkoleń dotyczących problematyki poważnych awarii dla innych instytucji i zakładów.

5.2. Szkolenia z udziałem przedstawicieli WIOŚ

W grudniu 2009 r. dwóch przedstawicieli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska brało udział w szkoleniach dotyczących problematyki poważnych awarii, zorganizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Przeciwdziałania Poważnym Awariom (wymienić instytucje organizujące szkolenia).

Tabela 16. Szkolenia z udziałem przedstawicieli WIOŚ

Lp.	Temat szkolenia	Termin szkolenia (data rozpoczęcia i zakończenia)	Organizator szkolenia	Liczba przeszkolonych osób (dokładna liczba osób)
1	Zagrożenia poważnymi awariami w dorzeczach i obszarach Natura 2000 oraz aktualizacje programu EKOAWARIE i SPIRS	1-3 grudnia 2009	GIOŚ DPPA w Gdańsku	2

Łącznie zostało przeszkolonych 2 przedstawicieli WIOŚ.

6. Współpraca międzynarodowa (opisać przykłady):

6.1. Współpraca z instytucjami i agendami Unii Europejskiej

Przedstawiciele WIOŚ w Zielonej Górze brali udział w seminarium objętym patronatem instytucji UE. W dniu 8 lipca 2009 r. w Gorzowie Wielkopolskim odbyło się seminarium inauguracyjne realizację projektu CIVILARCH w województwie lubuskim, zorganizowane przez Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie i Lubuski Urząd Wojewódzki. Projekt prowadzony pod kierunkiem Grecji w okresie od 1 października 2008 r. do 30 września 2010 r., obejmuje wybrane rejony Polski, Grecji, Węgier i Bułgarii. Finansowany jest w przeważającej części ze środków wspólnotowego Instrumentu Finansowania Ochrony Ludności. Podczas seminarium Kierownik Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp. przedstawił uczestnikom spotkania kompetencje i działania WIOŚ w przypadku awaryjnego zanieczyszczenia rzeki substancjami chemicznymi.

6.2. Współpraca w ramach konwencji i umów międzynarodowych

Przedstawiciele WIOŚ w Zielonej Górze uczestniczyli w 2009 r. w pracach dwóch grup roboczych W-2 i W-3 Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych. Zakres działalności grup reguluje umowa pomiędzy Rzeczypospolitą Polską a Republiką Federalną

Niemiec na temat współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych z 19 maja 1992 roku.

W pracach Grupy Roboczej W-2 „Ochrona Wód” w 2009 r. udział brał WIOŚ w Zielonej Górze i jego Delegatura w Gorzowie Wlkp. Zakres wykonanych prac obejmował m.in.:

- pobór prób oraz prowadzenie badań fizyko-chemicznych i biologicznych wód Nysy Łużyckiej i Odry,
- 2 narady Grupy Roboczej W-2: 23 – 24 kwietnia 2009 r. we Wrocławiu i 19 – 20 listopada 2009 r. w Cottbus (RFN);
- naradę Grupy Ekspertów do spraw Zapewnienia Jakości Badań, która odbyła się w siedzibie Landesumweltamt Brandenburg we Frankfurcie nad Odrą (8.10.2009 r.).

W 2009 roku nie odbyło się żadne spotkanie członków Grupy Roboczej W3 „Nadzwyczajne Zanieczyszczenia Wód Granicznych” Polsko - Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych.

Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska jest członkiem Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej ds. współpracy w dziedzinie jakości powietrza na obszarach leżących wzdłuż granicy oraz Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej ds. „Konwencji EKG o transgranicznych skutkach awarii przemysłowych”. Wymienione Grupy Robocze działają w ramach Polsko-Niemieckiej Komisji do spraw Współpracy Sąsiedzkiej w Dziedzinie Ochrony Środowiska. W 2009 roku nie przeprowadzano narad w/w Grup Roboczych.

Na podstawie art. 7 ust. 2 umowy między Rządem RP a Rządem RFN o realizacji Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście przygranicznym przedstawiciele WIOŚ w Zielonej Górze uczestniczyli w polsko-niemieckich konsultacjach transgranicznych w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przez GREEN SOURCE Poland przedsięwzięcia polegającego na budowie zakładu produkcji bioetanolu w Kostrzynie nad Odrą. Konsultacje odbyły się w dniu 24 listopada 2009 r. w Kostrzynie nad Odrą.

6.3. Udział przedstawicieli WIOŚ w pracach Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem

Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Zielonej Górze będąc członkiem polskiej delegacji uczestniczył w dwóch naradach Grupy Roboczej G3 „Zanieczyszczenia awaryjne” Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem. Czwarta narada Grupy odbyła się w dniach 23-25 lutego 2009 r. w Trzebiezowicach, a piąta w dniach 21-23 września 2009 r. w czeskiej miejscowości Mała

Moravka. Przedmiotem spotkań były m.in. realizacja zadań i mandat Grupy G3 Międzynarodowy Plan Ostrzegawczo – Alarmowy dla Odry i Plan Awaryjny dla rzeki Odry. Uzgodniono ponadto plan międzynarodowych ćwiczeń łączności w 2010 roku oraz przedyskutowano kwestię zaleceń zabezpieczenia technicznego dla obiektów mogących spowodować zanieczyszczenia wód zlewni Odry.

6.4. Polsko – niemiecka współpraca dwustronna

W 2009 roku kontynuowano, zapoczątkowaną rok wcześniej, współpracę w dziedzinie ochrony środowiska pomiędzy Ministerstwem Rozwoju Obszarów Wiejskich, Środowiska i Ochrony Konsumentów Kraju Związkowego Brandenburgia a województwem lubuskim i województwem zachodniopomorskim. W ramach współpracy w dniu 2 kwietnia 2009 r. w niemieckiej elektrociepłowni w Jänschalde (koło Cottbus) odbyło się polsko – niemieckie spotkanie poświęcone wymianie wiedzy dotyczącej ochrony powietrza. W spotkaniu udział wzięli Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska oraz pracownicy WIOŚ, specjalizujący się w problematyce ochrony powietrza.

W ramach współpracy urzędów landu Brandenburgia i województwa lubuskiego, przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju Obszarów Wiejskich, Środowiska i Ochrony Konsumenta Kraju Związkowego Brandenburgia gościli w dniu 27 sierpnia 2009 r. z wizytą w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. Podczas wizyty niemieccy goście zapoznani zostali ze strukturą i zakresem działania WIOŚ w Zielonej Górze.

Ministerstwo Rozwoju Obszarów Wiejskich, Środowiska i Ochrony Konsumenta Kraju Związkowego Brandenburgia było współorganizatorem polsko-niemieckiej konferencji „Zapobieganie i naprawa szkód w środowisku”, która odbyła się w dniu 22 października 2009 r. w Łagowie (woj. lubuskie). Podczas konferencji szeroko omówiono temat wdrożenia do prawa polskiego i niemieckiego Dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zarządzania szkodami wyrządzonym środowisku naturalnemu. Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przedstawił w trakcie konferencji prezentację „Stan środowiska w województwie lubuskim w latach 2004 – 2008”.

W dniach 8-10 września 2009 roku na terenie powiatu słubskiego odbyły się międzynarodowe warsztaty szkoleniowe oraz ćwiczenia z zakresu przeciwdziałania i usuwania skutków zdarzeń o zasięgu transgranicznym, zorganizowane przez Państwową Straż Pożarną i Inspekcję Ochrony Środowiska. W warsztatach uczestniczyli m.in.: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Zastępca Komendanta Głównego PSP, przedstawiciel

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Sekretariatu EKG ONZ w sprawie awarii przemysłowych oraz przedstawiciele Federalnego Ministerstwa Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Reaktorów RFN. W ćwiczeniach i warsztatach uczestniczyli ponadto przedstawiciele polskich władz rządowych i samorządowych, PSP, Inspekcji Ochrony Środowiska oraz goście z: Armenii, Austrii, Azerbejdżanu, Białorusi, Czech, Holandii, Macedonii, Mołdawii, Niemiec, Portugalii, Rumunii, Ukrainy, Węgier i Włoch.

Ćwiczenia terenowe pt. „Prowadzenie działań ratowniczych podczas wycieku substancji ropopochodnej do cieków wodnych w strefie przygranicznej” zostały przeprowadzone na rzece Odrze w dniu 8 września 2009 r. w miejscowości Urad. Oprócz zaproszonych gości i obserwatorów uczestniczyły w nich zastępy jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP z woj. lubuskiego oraz siły i środki zagraniczne, z Frankfurtu nad Odrą i powiatu Odra – Sprewa. W ćwiczeniach wzięli również udział pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadząc monitoring stanu czystości wód Odry powyżej i poniżej miejsca działań ratowniczych i współpracując z Kierownictwem Działania Ratowniczych i Sztabem Akcji.

Podczas dwudniowych warsztatów szkoleniowych w dniach 9-10.09.2009 r. wysłuchano wystąpień dotyczących współpracy polsko-niemieckiej w zakresie ratownictwa awaryjnego, identyfikacji zagrożeń liniowych i punktowych, technik usuwania skutków awarii, powiadamiania o zdarzeniach awaryjnych, planowania operacyjno-ratowniczego i doświadczeń w usuwaniu skutków poważnych awarii. Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wygłosił w trakcie warsztatów referat „Program działań zapobiegających awaryjnym zanieczyszczeniom w dorzeczu Odry” i przewodniczył jednej z sesji.

7. Uwagi i wnioski

7.1. Współpraca w zespołach zarządzania kryzysowego

W dniu 27 marca 2009 r. Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska uczestniczył w posiedzeniu Wojewódzkiego Zespołu Reagowania Kryzysowego dotyczącego oceny bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie m.in. w aspekcie nielegalnego wwozu odpadów na teren Polski.

7.2 Współpraca z PSP

W dniu 3 kwietnia 2009 r. Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Kierownik Delegatury w Gorzowie Wlkp. oraz pracownicy Delegatury brali udział w ćwiczeniach „Współdziałanie Wędrzyn 2009” przeprowadzonych jako symulacja ataku terrorystycznego na terenie poligonu wojskowego w Wędrzynie. W trakcie ćwiczeń przedstawiciela WIOŚ uczestniczyli zarówno w pracach zespołu reagowania kryzysowego przy wojewodzie, jak i bezpośrednio w akcji ratowniczej, jako doradcy PSP i przy usuwaniu skutków wycieku awaryjnego.

W dniu 8 września 2009 r. przedstawiciele WIOŚ w Zielonej Górze brali czynny udział w ćwiczeniach taktyczno-bojowych „Odra 2009” przeprowadzonych w m. Urząd, m.in. w związku z „Międzynarodowymi warsztatami szkoleniowymi w sprawie przeciwdziałania zdarzeniom o skutkach trans granicznych”. Współpraca z PSP w trakcie tych ćwiczeń polegała na uczestnictwie w pracach sztabu kryzysowego, dowodzonego przez komendanta powiatowego PSP w Słubicach oraz na monitorowaniu miejsca akcji, w tym ocenie skuteczności usuwania przez PSP oraz niemiecką straż pożarną symulowanego rozlewu olejowego na rzece.

Stała współpraca z Komendą Wojewódzką PSP polega na przekazywaniu do WIOŚ uzupełnianego katalogu zagrożeń województwa lubuskiego, pomocnego przy planowaniu oraz opracowywaniu wszystkich informacji dotyczących potencjalnych źródeł zagrożenia. Na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska a Lubuskim Wojewódzkim Komendantem Państwowej Straży na początku każdego roku ustalany jest harmonogram wspólnych czynności kontrolno-rozpoznawczych planowanych do realizacji w ZDR i ZZR. Kontrole ze strony PSP wykonywane są przez podległe Komendantowi Wojewódzkiemu PSP komendy powiatowe. Raz w roku odbywa się wspólne spotkanie, na którym podsumowywany jest cykl roczny oraz wstępnie ustalane są priorytety działań na rok następny.

7.3 Współpraca z innymi organami administracji publicznej

W dniu 22 października WIOŚ w Zielonej Górze uczestniczył w treningu Systemu Wczesnego Ostrzegania o zagrożeniach oraz Systemu Wykrywania i Alarmowania kryptonim GROZA-2 przeprowadzonym przez Urząd Miejski w Zielonej Górze.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

W dniach 27-20 października WIOŚ w Zielonej Górze uczestniczył w ćwiczeniach Krajowego Systemu Wykrywania i Alarmowania pk. PATROL 2009 „Działanie wybranych elementów KSWSiA w warunkach zagrożenia skażeniami i skażeń”.